

Pääministeri Tanner esitti eilen eduskunnalle hallituksen oh-
jelmajulistuksen.

Maaseudun Tulevaisuus 14/12-26.

Herra Puhemies! - Maamme hallitusmuodon mukaan tulee valtio-
neuvoston jäsenten nauttia eduskunnan luottamusta. Senvuoksi ha-
luaa tänään nimitetty hallitus Herra Puhemiehen suostumuksella
henkilökohtaisesti edittäytyä eduskunnalle ja samalla saattaa
eduskunnan tietoon sen ohjelman, jota hallitus aikoo vastaises-
sa toiminnassaan noudattaa.

Ryhtyessään sille uskottua tehtävää suorittamaan, elähdyttää
hallitusta vilpittömän harrastus työskennellä tasavaltamme kaikin-
puoliseksi lujittamiseksi ja vahvistamiseksi. Valtiosääntömme
pohjallatyöskennellen tulee hallituksen pyrkimyksenä senvuoksi
olemaan maamme itsenäisyyden ja tasavallan hallitusmuotomme tur-
vaaminen.

Hyvin ymmärtäen. että maan valtiollisen menestyksen välttämät-
tönsä edellytyksena on sen taloudellinen edistyminen ja hyvin-
vointi, tulee hallitus erikoisesti kiinnittämään huomiota maan
taloudellisten voimien edelleen kehittämiseen. Senvuoksi ei siltä
tule puuttumaan halua ja harrastusta työskennellä maan elinkei-
nojen kehittämiseksi siinä määrin kuin niitä voidaan hallituksen
toimenpiteillä edistää. Maan pääelinkeino, maatalous kaikkine
sivuelinkeinoineen, samoinkuin valtion ja yksityinen metsätalous,
tulevat hallituksen puolelta saamaan kaikkea mahdollista tukea.
Myöskin maamme teollisuuden ja kaupan edelleen kehittämiseksi
tulee hallitus omistamaan lämmintä huomiota.

Hallituksen pyrkimyksenä tulee myös olemaan kansan sivistyk-
sen kaikinpuolinen kohottaminen koululaitoksen ja vapaan valistus-
työn avulla, samoinkuin niin kansankulttuurin kuin ylemmän kult-
tuurin kehittäminen kansanvaltaiseen suuntaan.

Ulkovaltoihin nähden tulee hallitus noudattamaan itsenäistä ulkopolitiikkaa, samalla pyrkien olemaan mukana kansainvälisessä yhteistyössä. Hallitus haluaa ylläpitää ystävällisiä suhteita kaikkiin valtioihin ja kannattaa tähän tähtäävää määrätietoista rauhanpolitiikkaa. Kansainvälisiä varustusten supistamispyrkimyksiä tulee hallitus ajamaan ja tukemaan.

Näiden yleistä laatua olevien suuntaviivojen ohella on hallitus tulevaa toimintaansa suunnitellessaan kiinnittänyt huomiota erinäisiin maamme yhteiskunnallisissa oloissa vallitseviin yksityiskohtiin, joihin nähden sen mielestä olisi välttämätöntä aikaansaada korjauksia ja parannuksia.

Erikoisesti on tällöin sosiaaliden lainsäädännön edelleen kehittämisen kuuluva hallituksen harrastuspiiriin. Vaikkakin yhteiskunnallisen lainsäädännön alalla on viime vuosina erinäisiä tuloksia saavutettu, on maamme kuitenkin tässä suhteessa vielä suuresti jäljessä useasta muusta maasta. Vähävaraisen kansanluokan aseman parantamiseksi on senvuoksi melkoinen uudistustyö tällä alalla välttämätön. Tässä mielessä pyrkii hallitus kehittämään sekä teollisuus- että maataloustyöväkeä koskevaa työväen suojelulainsäädäntöä, pitäen tässä suhteessa ohjeenaan kansainvälisesti hyväksyttyjä päätöksiä. Myöskin 8 tunnin työaikaan nähden olisi maassamme astuttava se askel, joka kansainvälisesti on sovittu otettavaksi. Tapaturmavakuutuslainsäädäntöön, joka meillä tosin äskettäin on uusittu, kaivataan hallituksen mielestä vielä erinäisiä korjauksia, joihin senvuoksi tullaan pyrkimään. Samoin olisi tärkeää aikaansaada tehokas sairausvakuutus, jonka hyväksi meillä jo on melkoisesti esitöitä tehtynä. Työkyvyttömyys- ja vammausvakuutusta tarkoittavan sosialivakuutuksen aikaansaamista pitää hallitus erittäin tärkeänä ja tulee senvuoksi ryhtymään valmistaviin toimenpiteisiin asiassa.

Toinen ala, jolla hallitus katsoo itsellään olevan tärkeitä tehtäviä, on erinäisten korjausten aikaansaaminen maamme vero-

tusoloihin Tällä alalla on vallalla monia epäkohtia, jotka ovat herättäneet suurta tyytymättömyyttä maassa. Kunnallisessa tuloverossa on vähävaraisille välttämättä saatava nykyistä suurempia verohelpotuksia, jota varten lain sallimia tulovähennyksiä olisi huomattavasti korotettava. Hallitus ryhtyy myös valmistamaan kunnallisen tuloverotuksen uudistamista asteittain yleneväksi sekä omaisuuden ja ansiottoman arvonnousun verottamista kunnallisessa verotuksessa.

Edelleen olisi valtionkin tulo- ja omaisuusveroon nähden aihetta saada tarpeellisia muutoksia, jotka enemmän kuin tähän asti vapauttaisivat alhaisia tuloja nauttivat tästä verotuksesta. Nykyinen vähäinen omaisuusvero voidaan hallituksen mielestä myöskin ilman haittaa kohottaa, niin että sen tuotto muodostuu suuremmaksi.

Hallitus ilmoittaa edelleen yrittävänsä saada korjauksia nykyiseen tulliveroitukseen, josta on muodostunut tärkein verolähde, mutta joka samalla sangen epätasaisesti kohtaa eri kansanluokkia. Tätä välillistä verotusta haluaa hallitus ryhtyä vähentämään, pitäen tärkeänä etenkin elintarpeiden ja välttämättömien kulutustarvikkeiden tulliverotuksen huojentamisen. Tämän tulolähteen suureen merkitykseen nähden valtiotaloudessa samoin kuin sen vaikutuksen vuoksi talouselämään on luonnollista, että näitä alenamispyrkimyksiä on mahdollisuus toimeenpanna vain asteittain.

Samalla kuin hallitus myöntää maan puolustuslaitoksen merkityksen niin kauan kuin yleistä aseistariisumista tarkoittavat pyrkimykset eivät ole kehittyneet nykyistä pidemmälle, ei hallitus ole voinut olla kiinnittämättä huomiotaan tämän laitoksen vaatimiin suuriin menoihin, joihin nähden kansassamme on yleisesti vakiintunut se käsitys, että ne ovat liian rasittavia maamme taloudelliselle kantokyvyllä. Tämän laitoksen rasittavuutta

on senvuoksi ryhdyttävä helpottamaan. Tähän onkin hallituksen mielestä mahdollisuus varsinkin palvelusaikaa lyhentämällä ja armeijan miesvahvuutta vähentämällä. Samalla kun hallitus tulee valmistamaan esityksiä näiden päämäärien saavuttamiseksi, tulee se kiinnittämään huomiota myöskin niihin epäkohtiin, joita maamme puolustuslaitokseen on päässyt tunkeutumaan. Aikella ankaruudella tullaan suhtautumaan esiintyviin väärinkäytöksiin.

Siihen suureen tärkeyteen nähden, mikä maataloudella on maamme elinkeinojen joukossa, tulee hallitus suunnittelemaan toimenpiteitä tämän elinkeinon kohottamiseksi. Sen ohella tulee hallitus erikoisesti kiinnittämään huomiota pienviljelijäin ja maataloustyöväestön asemaan. Näiden suurten ryhmien aseman kohottamiseksi on välttämätöntä parantaa heidän asunto-olojaan, helpottaa pienviljelijöille tarpeellisen lisämaan saantia, laajentaa heidän laiduntamisoikeuttaan sekä hankkia heille huokeakorkoista luottoa. Uudisasutusta sekä yksityisten että valtiomailla haluaa hallitus niinikään edistää voimassaolevaa asutusalainsäädäntöä kehittämällä.

Yhteiskuntarauhaa ja yhteiskunnan terkeytymistä suuresti häiritsevänä seikkana ovat yhä edelleen huolimatta kuluneesta pitkästä väliajasta olleet vuoden 1918 tapahtumat. Niiden ikävät seuraukset ovat vielä nytkin tuntuvia monella alalla. Tämän vuoksi haluaa hallitus vointinsa mukaan poistaa niitä epänormaalisia ilmiöitä, joita mainitulta ajalta vielä on olemassa. Eräänä osana tässä työssä tulee mainita kansalaisoikeuksien palauttaminen vuoden 1918 kansalaissodan johdosta tuomituille ja vankilasta vapautuneille samoin kuin tilaisuuden varaaminen silloin valtion palveluksesta erotetuille päästä takaisin valtion toimeen. Seisten lujasti kielto lain pohjalla tulee hallitus tarmokkaasti jatkamaan toimenpiteitä alkoholin salakuljetuksen ja salakaupan tukahduttamiseksi. Sen ohella ei tulla laimin-

lyömään voimakasta työskentelyä todellisen kansanraittiuuden aikaan saamiseksi.

Kansallisiin vähemmistöihin suhtautumisesta on kansainvälinen sosialidemokratia omaksunut vakiintuneet menettelytavat ja niiden mukaisesti tulee hallitus maamme ruotsalaiseen kansalliseen vähemmistöön nähden harjoittamaan oikeudenmukaista ja tasapuolista politiikkaa hallitusmuodon hengessä.

Edellä on esitetty kysymykset, jotka ennakolta ovat kiinnittäneet hallituksen mieltä ja joihin nähden se on katsonut voivansa laatia itselleen ohjelman. Melkoinen osa edellä kosketelluista ohjelmakohdista tulee aiheuttamaan esityksiä eduskunnalle ja tulee eduskunnalla niin ollen aikanaan olemaan tilaisuus niitä käsitellä. Vaikkakin tämä ohjelma ehkä on yksityiskohtaisempi, kuin mitä tähän asti yleensä on ollut tapana etukäteen esittää hallituksen yleisistä pyrkimyksistä, ei siihen tietenkään silti ole voinut sisältyä kaikkia hallituksen tulevia toimenpiteitä. Kuhunkin esille tulevaan kysymykseen tulee hallitus suhtautumaan maan edun mukaisesti.

Esitetyn ohjelman pohjalla aikoo hallitus ryhtyä työskentelmään ja pyrkii toteuttamaan siitä niinsuuren osan, kuin sillä on mahdollisuuksia. Tälle työlleent toivoo hallitus kaikkien yhteistä hyvää harrastavien voimien kannatusta ja ennen kaikkea eduskunnan tukea. Hallitus on täysin tietoinen siitä, että se on kaikista teoistaan ja mahdollisista laiminlyönneistään vastuunalainen eduskunnalle.